

Liten boks får fart på dataflyten

Data fra hogstfeltet, strippet for personopplysninger, smetter fort over i SkogData's eller tømmerkjøpers baser, og nye hogstinstruksjoner kan smette like fort den andre veien med den lille grønne boksen og mobiltelefonappen som firmaet FeltGIS har utviklet.

TEKST OG FOTO: ASTRID KLØVSTAD

Nå er daglig leder i FeltGIS, Isak Hasselvoll, rask til å understreke at denne utviklingen ikke er FeltGIS sin fortjeneste alene. Utstyret er utviklet i tett samarbeid med næringska.

– Ved tidligere systemutviklinger har gjerne entreprenørene fått et system oppdragsgiverne har bestilt tredd nedover seg. Og så viser det seg at det krever litt for mye kompetanse, data-

kunnskap om filbehandling og sånne ting, for å få tatt det i bruk. Utviklingen av FeltBox og FeltLogg er et resultat av dialog med entreprenørene gjennom de 15 årene vi har holdt på. Vårt

mantra er å lage et verktøy som enkelt effektiviserer hverdagen for aktørene i skogbruket, sa han. Derfor har de involvert i utviklingsprosjektet etablert et brukerforum som skal samle opp nye ønsker og sørge for videre drift og utvikling av løsninger. Dette fortalte Hasselvoll da FeltGIS og John Deere Forestry hadde invitert til en markering av at de to selskapene inngår samarbeid.

Utstyret er ikke tilpasset John Deere-maskiner alene, mye av poenget med dette er tvert imot at det kan brukes i alle maskintyper – så sant de har en Windows-PC og er yngre enn 15 år. Men for å få fart i spredningen av

utstyret har FeltGIS og John Deere inngått en avtale om at alle maskiner som er innom John Deeres verksted på Kongsvinger får tilbud om å få installert den grønne boksen.

NYTTE FOR HELE SKOGNÆRINGA

En moderne skogsmaskin er jo en svær datamaskin i seg selv og man kan spørre seg hvorfor det er behov for noe mer enn de datatekniske løsningene som allerede finnes i den. Terje Rundberget fra John Deere Forestry forklarte at man med denne boksen kan se på maskinen som en integrert del av hele skogbruket.

– Skogbruket etterspør muligheter

for bedre oversikt over produksjon og logistikk. Det er jo mulig å gi tredjepart tilgang til data fra hogstmaskina, men de ulike leverandørene har gjerne forskjellige systemer, og det er ikke enkelt for en tømmeraktør å kommunisere med alle systemene. Men med denne boksen er man uavhengig av de ulike systemene. Dessuten er den en forsikring om at personvernet til sjåføren blir ivaretatt, sa Rundberget.

SMART TRÅDLØS RUTER

Boksen er rett og slett en mini-PC som er konfigurert til å være en smart trådløs ruter med enkelte spesialegenskaper. Den er koblet til skogs- ➔

Som Norges største landbruksmegler har vi kontakt med mange potensielle kjøpere. Det betyr flere interessenter på visning. Om du ønsker, kan vi også hjelpe deg med salget uten å gå ut på det åpne markedet. Vi tilbyr ekspertise på de politiske, juridiske og skattemessige aspektene ved salg av landbruks- og næringseiendommer. Kontakt oss for en skogprat.

Koppanglandbruk.no | **Pål Ivar Lauritzen, tlf. 950 19 348**

Koppang
LANDBRUKSMEGLING
 Del av Landkreditt

INVOLVERING: Axel Lovenskiold, Jan Birger Holth, Isak Hasselvold, Per Kveseth og representanten fra Sør-Hedmark næringshage, Håvard Brynjulvsrud, er alle interessert i at den grønne boksen skal tas bredt i bruk.

maskina med en kabel og får strøm fra denne, og ved oppstart kobler boksen seg opp mot det mappeområdet i datamaskina i skogsmaskina hvor produksjonsdata ligger. I tillegg sender den ut et trådløst lokalt nett som mobiltelefonappen FeltLogg kobler seg til automatisk. Maskinføreren må altså ha en smarttelefon i tillegg til den grønne boksen som sitter i maskina. Appen FeltLogg er utviklet for både IOS og Android, og det er via den at data overføres til og fra skogsmaskinen. Det er også via den at alle oppdateringer av versjoner skjer. Det er derfor ikke nødvendig å besøke skogsmaskina for å oppdatere programvare, rett og slett fordi det

ikke er noe programvare som er installert i maskina. Appen overfører data mellom skogsmaskin og Skog-Datas server eller en tredjepart, som for eksempel en tømmerkjøper når den er innenfor et område med 4G-dekning.

DATA BEGGE VEIER

Den sentrale funksjonen til appen er å overføre produksjonsfiler fra hogstmaskin og lassbærer til en sentral database. Men i tillegg er det gjennom et utviklingsprosjekt som Skog-Data, Nortømmer, Allskog og Glommen Mjøsen har deltatt i, laget en integrasjon mot virkeshandelen. Der kan skogbruksplanleggerne og tøm-

merkjøperne legge inn sine tømmerkontrakter, laste opp vedlegg som kart og appteringsfiler, eller legge inn endrede hogstinstruksjoner. Mobilappen laster dette ned og så overføres det til maskina når føreren trykker på knappen for å hente data. Skal man ut i område uten mobildekning, er det derfor lurt å åpne appen før man drar hjemmefra, slik at man får med seg de siste instruksene fra oppdragsgiver.

ENTUSIASTISKE BRUKERE

Deltakerne i brukergruppa har allerede prøvd utstyret en stund. Maskinentreprenør Jan Birger Holth har grønn boks i 17 av sine skogsmaskiner. Han ser en klar fordel i at data blir

overført automatisk uten at man må håndtere verken minnepinner, kabler eller andre overføringsløsninger. Han mener det er mange kroner å hente for næringa ved at data kan flyte så raskt. Tømmerbilsjåførene kan for eksempel gå inn og se etter om det er lass på velta, de slipper å ringe for å undersøke.

Nortømmer er i ferd med å rulle ut de grønne boksene til sine samarbeidspartnere, og har så langt sendt ut 90 stykker, fortalte Per Kveseth.

– Det kommer allerede mye data inn. I tillegg skal vi bruke den grønne boksen til annen datakommunikasjon. Informasjon om det som virkeskjøper og skogeier har planlagt at skal hogges går inn til maskinen, føreren av maskina gjør sin jobb og lager en kartfil som sendes tilbake via grønn boks og denne går til slutt inn i driftsplanen til skogeieren. Da har du fått hele den digitale sløyfa på plass, samtidig som du får ut produksjonsdata over framkjørt virke, som var det primære målet. I løpet av neste år vil mye av dette være på plass. Vi ser på det som en kjemperevolusjon for vår del, sa Kveseth.

Han la til at det har vært noe skepsis knyttet til dette med filutveksling og persondata. – Men nå er avtalen mellom SkogData og MEF på plass, så nå bør ikke dette møte noe motstand, sa han.

DATAVASK

Hasselvold slo fast at dataene som samles inn i skogsmaskinene både er komplekse og detaljerte.

– Sjåførene er bekymret for at de skal bli målt på prestasjon og satt opp mot hverandre. Det er jo ulovlig, men de må likevel være forsikret om at så

KORONA-HANDSHAKE:

Papirene er signert og Isak Hasselvold fra FeltGIS og Axel Løvenskiold fra John Deere Forestry gir hverandre albuene som tegn på at avtalen er inngått.

ikke skjer. I systemet som er satt opp nå blir filene «vasket» i datamottaket. Vi har tatt på oss å sørge for at dataene blir «sterile», uten bruker- og prestasjonsdata, før de når videre brukere. Og rådatafila blir slettet umiddelbart etter at de dataene som skal videre er hentet ut. Vi er veldig opptatt av at entreprenørene skal ha kontroll med hva som sendes. De må inntil vi eventuelt blir enige om noe annet, fysisk velge den drifta som det skal sendes data på, fortalte han.

UTVIKLINGSMULIGHETER

At det ligger så mye informasjon i disse dataene ser Hasselvold som en mulighet til videre utvikling.

– Det er mye mer å ta av når det gjelder presentasjoner og utnyttelse og analyse av dataene, så det er viktig at det er trykk på dette videre. Det skal vedlikeholdes og driftes, men det vil komme nye behov og ønsker også, sa han. Per i dag jobber fire innleide konsulenter sammen med Hasselvold og hans partner Kristoffer Stenersen og en regnskapsfører i firmaet FeltGIS. Og de trekker som nevnt veksler på brukergruppa som består av representanter for både entreprenører og tømmerkjøpere. •